

Solskadet hud

Spørsmål: I tinningen og pannen har jeg noen røde flekker. Ifølge legen min kan det sette seg kreft i dem. Jeg er ikke sikker på hvor lenge jeg har hatt dem, men jeg tror det er noen måneder eller kanskje år. Legen henviste meg til sykehuset for å få smurt på en krem som skal gjøre at de forsvinner. Er det tilstrekkelig behandling?

Svar: Flekkene du har i pannen og tinningen er sannsynligvis såkalt aktiniske keratoser. Det er hud som er skadet av solen. Typisk er et rødt område som kan flasse litt. Mange eldre mennesker har en eller flere slike flekker i ansiktet, hodebunnen, halsen eller håndryggen. Personer som har oppholdt seg mye i solen er ekstra utsatt. Etter mange år kan en aktinisk keratose utvikle seg til hudkreft, dog ikke av den farligste sorten. Man forebygger som regel en slik utvikling hvis keratosene blir fjernet før det foreligger et kronisk sår eller en knute i huden.

Vanlig behandling er å smøre inn flekkene og eventuelt omkringliggende hud med en krem som dreper de solskadete cellene. Man kan også fryse ned hudområdet noen sekunder med flytende nitrogen eller gjennomføre en spesiell form for lysterapi i kombinasjon med en krem laget for dette formålet (fotodynamisk behandling). Det er kanskje den sistnevnte behandlingsformen legen din har henvist deg til. Den går ut på at man smører på en krem som inneholder et stoff som gjør de solskadete cellene følsomme for lys. Når man etter tre timer utsetter huden for lys av spesielle bølgelengder i ti minutter, dør de ødelagte cellene. Normale celler tar ikke opp virkestoffet. Frisk hud rundt påvirkes derfor kun i liten grad. Det er en av fordelene med fotodynamisk behandling. Den er meget skånsom og gir et pent resultat med lite eller intet arr. Av den grunn er metoden ekstra godt egnet i ansiktet, særlig hvis man har mye solskadet hud som trenger behandling. De vanligste bivirkningene er ubehag i form av

stikkende eller brennende smerter de ti minuttene huden blir belyst i forbindelse med behandlingen. Dette lindres ved å spraye vann på huden eller blåse kald luft fra en vifte. De påfølgende dagene kan huden som er belyst være rød og klø litt. Etter hvert dannes skorper som faller av etter en til to uker.